

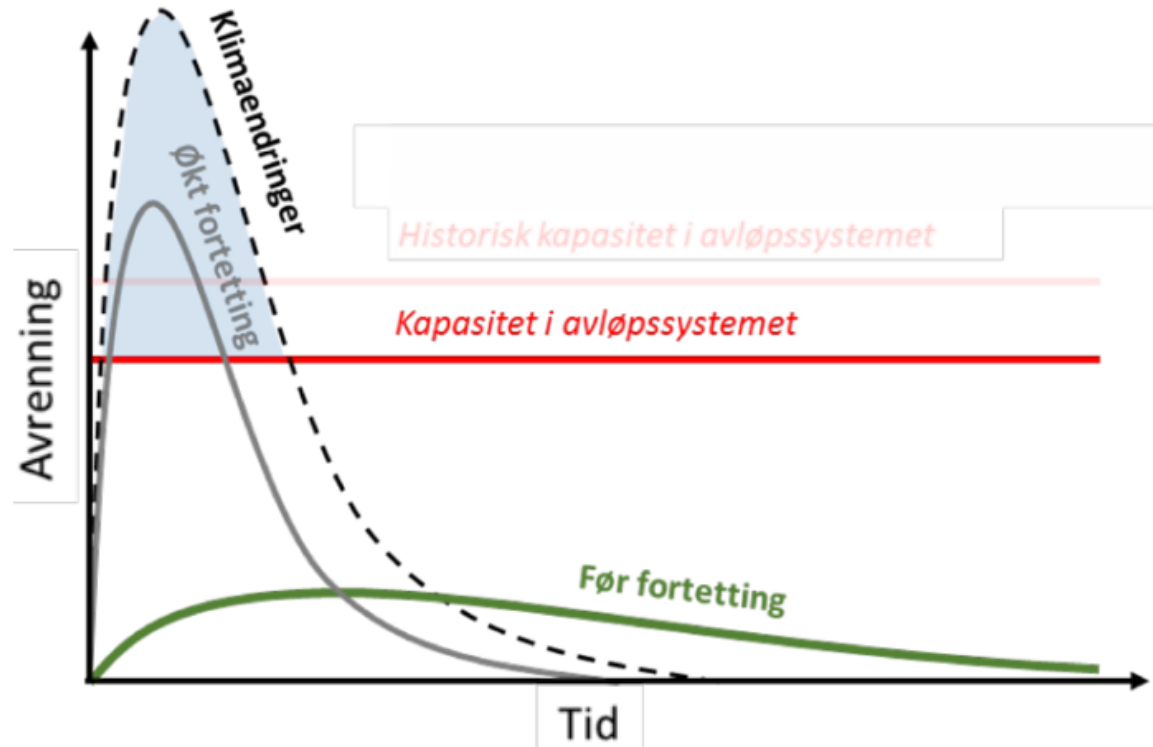
Resultater fra spørreundersøkelsen 2024 om regn- og overvannshåndtering i Sogn Hagekoloni

Vår møte 14. april 2024
Sogn Hagekoloni

Line Barkved og Ingvild Skumlien Furueth (NIVA)
Frode Sundnes og Beret Vorren (Sogn Hagekoloni)

Hvorfor bry seg om overvann?

Fortetting + klimaendringer → Mer overvann

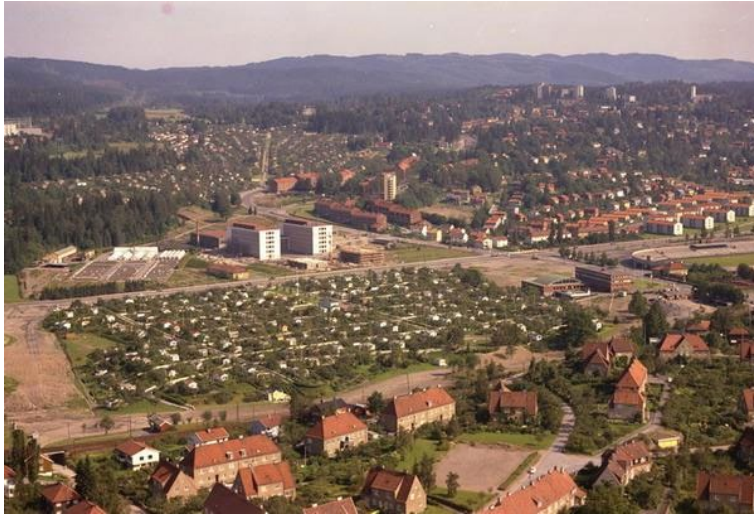

Arealer og landskap er i endring **både rundt og i kolonihagen** – nye fortettinger vil kunne føre til mer overvann og motsatt, hvis man gir vannet ønskede definerte plasser.

Figur 1: Avløpssystemet er utformet for å håndtere en vannmengde for et historisk klima og fortettningsgrad. I en fremtidig situasjon uten noen form for tiltak vil økt fortetting, et aldrende avløpssystem og forventede klimaendringer øke avrenningens volum og flomtopp. Dette resulterer i økt hyppighet av hendelser hvor vannet bidrar til oversvømmelse, flommer og skader.

Kilde: <https://vannforeningen.no/wp-content/uploads/2018/07/Paus.pdf>

Sogn Hagekoloni - før og nå med stadig mer fortetting i området

Bilde fra 1964.

<http://oslobilder.no/BAR/A-20027/Uc/0001/1307>

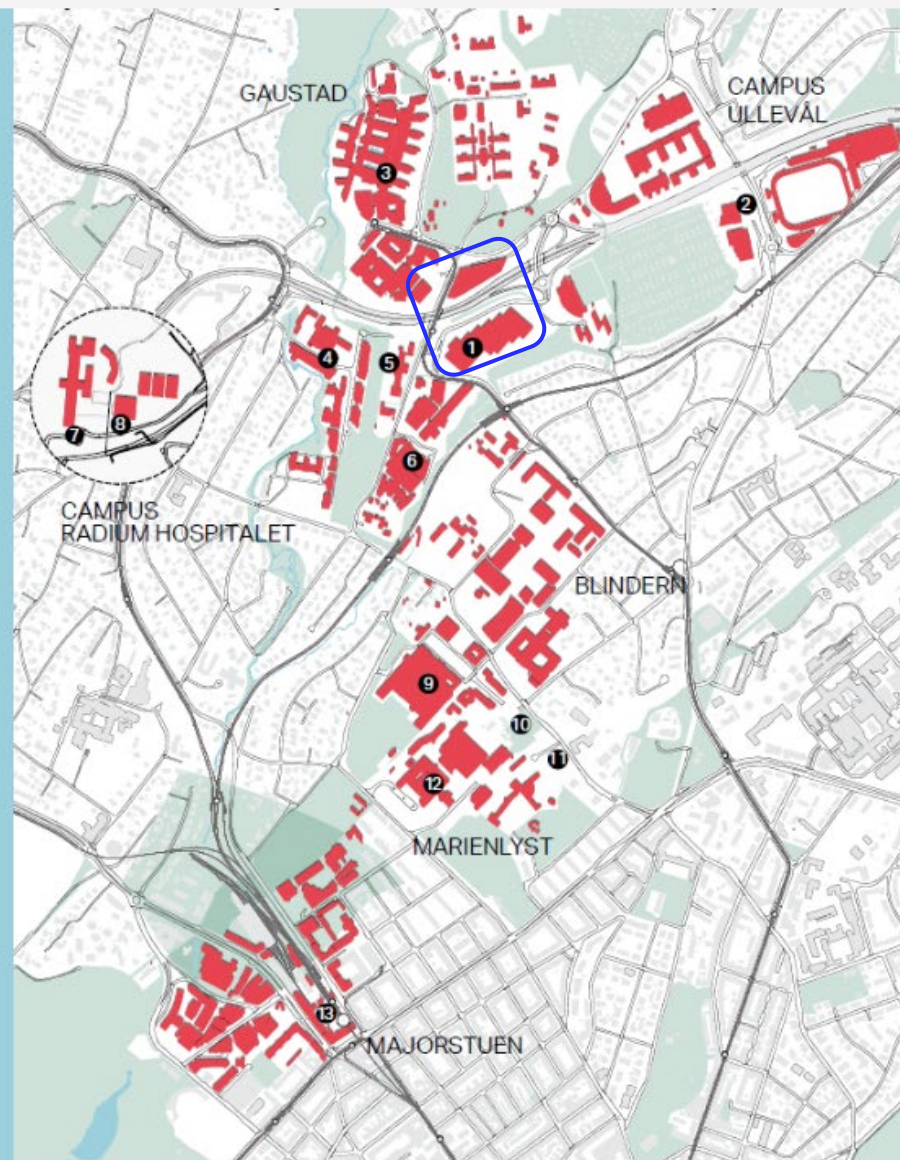
Bilde fra 2003.

Bilde fra 2006.

Kilde: <https://kart.finn.no/>

Artikkelen fortsetter under kartet

Utviklingsprosjekter du bør vite om:

1. UiO: Livsvitenskapsbygget
2. NGI: Nytt hovedkvarter
3. OUS: Nye Rikshospitalet
4. SINTEF: Utvidelse
5. UiO: Nytt klinikkbygg for odontologi
6. Forskningsparken: Utvidelse
7. OUS: Nytt klinikkbygg og protonsentor
8. Oslo Cancer Cluster: Utvidelse av innovasjonsparken
9. UiO: Nedre Blindern
10. UiO: Kunnskapsgaten
11. SiO: Nye studentboliger
12. Ferd: Utvikling av NRK-tomten
13. Ruter: Nye Majorstuen stasjon og sporområde

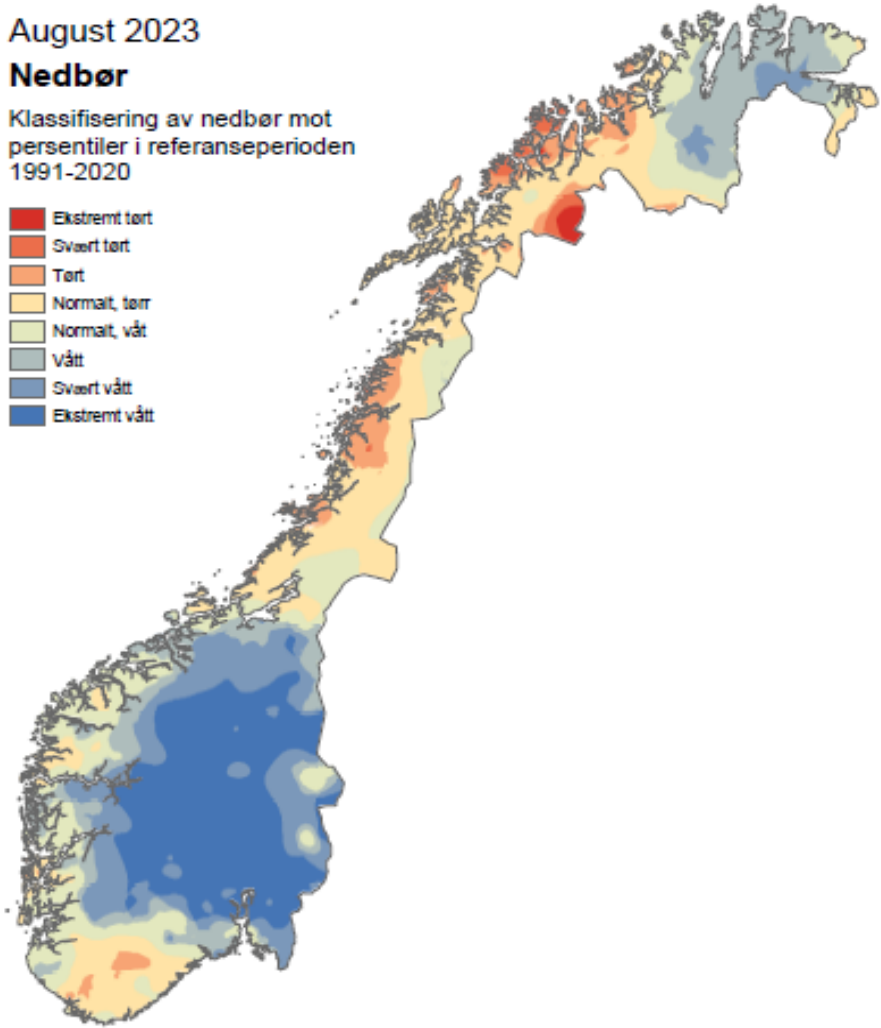
Klimatologisk månedsoversikt

August 2023

Nedbør

Klassifisering av nedbør mot
persentiler i referanseperioden
1991-2020

- Ekstremt tørt
- Svært tørt
- Tørt
- Normal, tørt
- Normal, våt
- vått
- Svært vått
- Ekstremt vått

Normalperioden er 1991 - 2020

Utgitt: 01.09.2023

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
<https://www.met.no/publikasjoner/met-info>

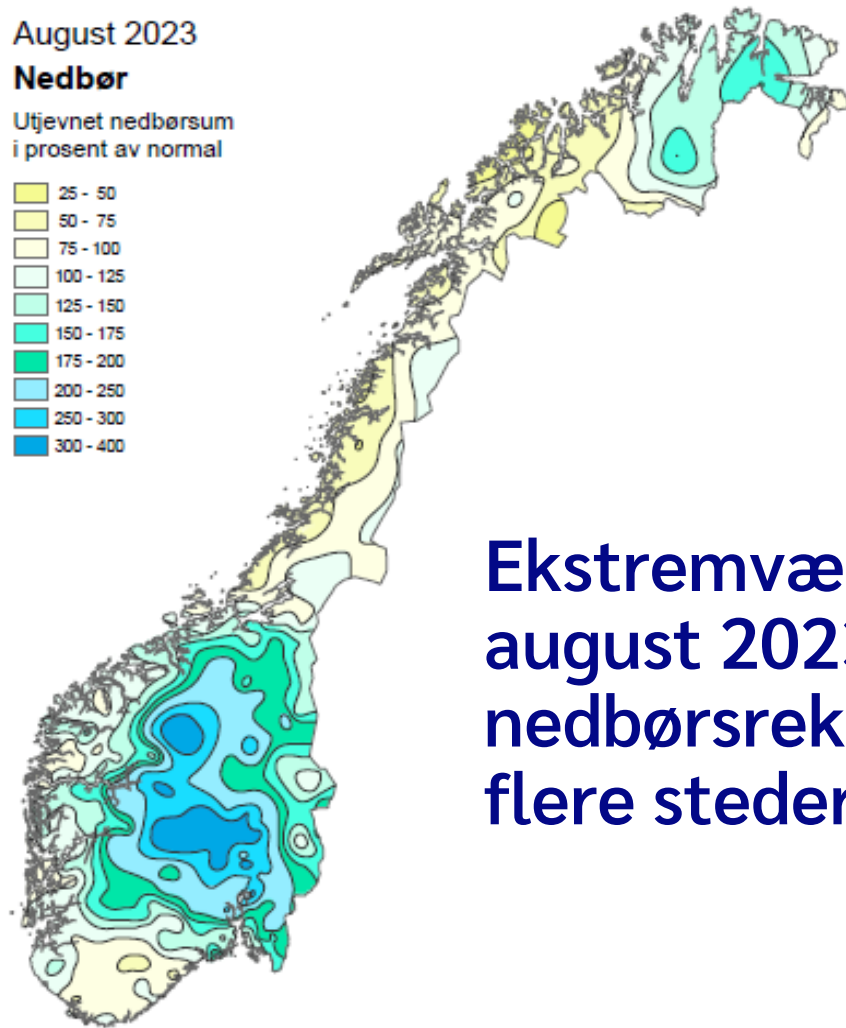
Klimatologisk månedsoversikt

August 2023

Nedbør

Utjevnet nedbørsum
i prosent av normal

- 25 - 50
- 50 - 75
- 75 - 100
- 100 - 125
- 125 - 150
- 150 - 175
- 175 - 200
- 200 - 250
- 250 - 300
- 300 - 400

Normalperioden er 1991 - 2020

Utgitt: 01.09.2023

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
<https://www.met.no/publikasjoner/met-info>

Ekstremværet i
august 2023 hadde
nedbørsrekorder
flere steder

Oslo kommunes føringer: Overvann skal håndteres i åpne løsninger så langt det lar seg gjøre

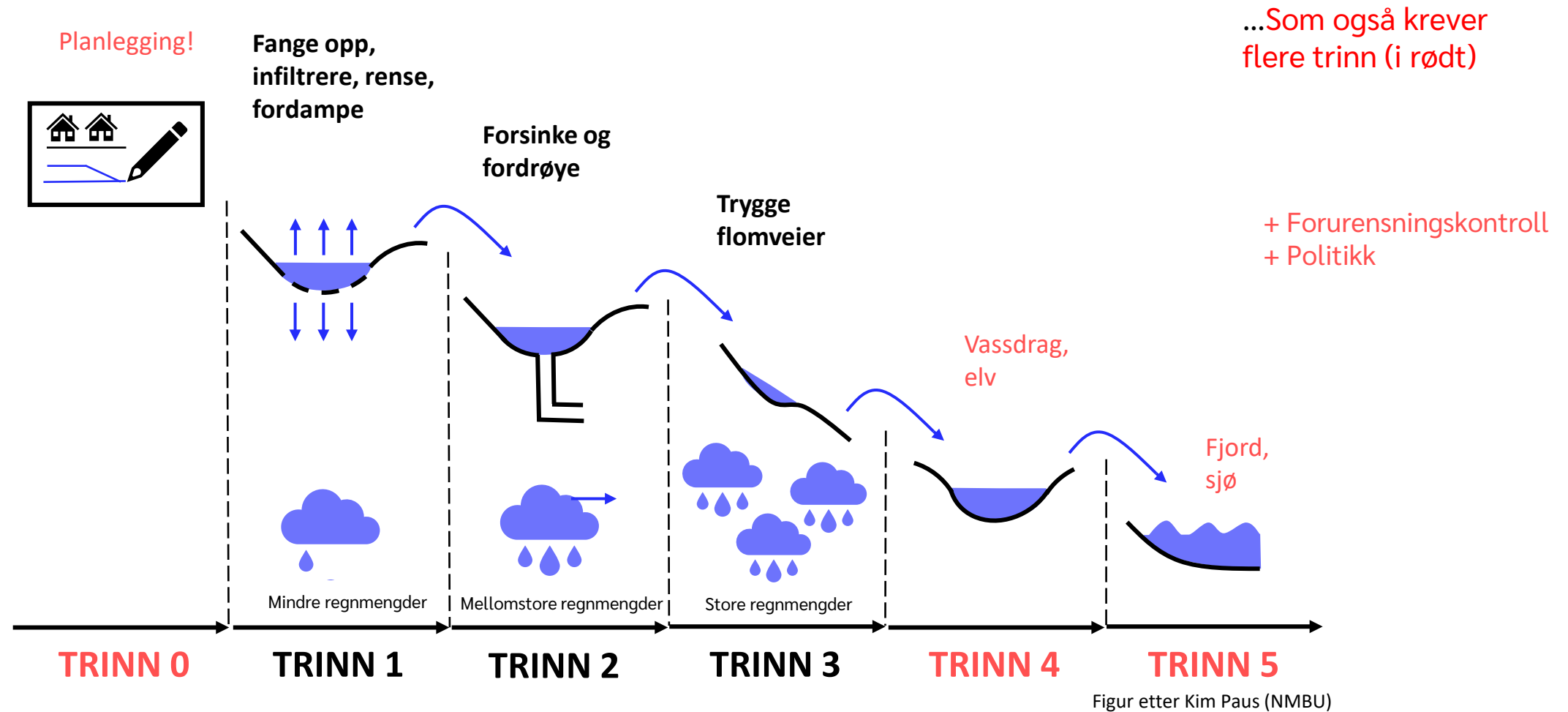
The screenshot shows a web browser window with the URL <https://www.oslo.kommune.no/vann-og-avlop/arbeider-pa-vann-og-avlopsnett/overvannshandtering/#gref>. The page header includes the Oslo logo and navigation links for 'Søk i hele nettstedet', 'Meny', and 'Kontakt'. The main content area features the title 'Overvannshåndtering' and a paragraph: 'Overvann skal så langt som mulig håndteres på egen tomt og i åpne løsninger. Dette er viktig for å redusere faren for oversvømmelser og for å opprettholde vannets naturlige kretslop. Gode overvannsløsninger bidrar også til å skape en trivelig og blågrønn by.'

<https://www.oslo.kommune.no/vann-og-avlop/arbeider-pa-vann-og-avlopsnett/overvannshandtering/#gref>

The cover of the 'Overvannsveileder' guide features the Oslo logo and the text 'Oslo kommune'. The title 'Overvannsveileder' is prominently displayed, followed by the subtitle 'Retningslinjer og veiledning for overvannshåndtering i Oslo kommune'. The cover includes three images: a person pushing a stroller on a wet street, a circular inset showing a green urban drainage solution, and another circular inset showing a red bus on a wet street. At the bottom, it states 'Ny overvannsveileder lansert i september 2023' and '2023', with a link 'Last ned veilederen her'.

Oslo håndterer overvann gjennom en 3-trinnsstrategi

Bruke det vannet man kan lokalt. Gir mange (fler)goder og man kan ta en del av ansvaret for eget overvann.

Forsinke og holde tilbake vann slik at ikke alt vannet renner raskt av samtidig.

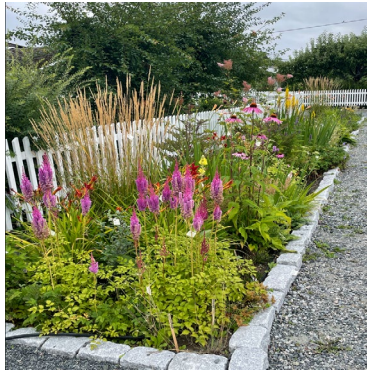
Oslo kommune prioritere nå å få på plass trygge flomveier i byen i årene som kommer.

SOGN HAGELAB

<https://magasin.oslo.kommune.no/byplan/kampen-mot-flomvannet-alle-ma-delta#gref>

Forskjellige blågrønne løsninger i bymiljø

Regnbed - et forsenket blomsterbed i terrenget som samler regn- og overvann

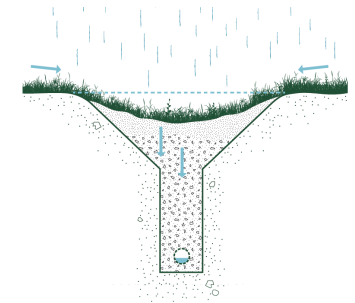

Sogn Hagelab / NIVA

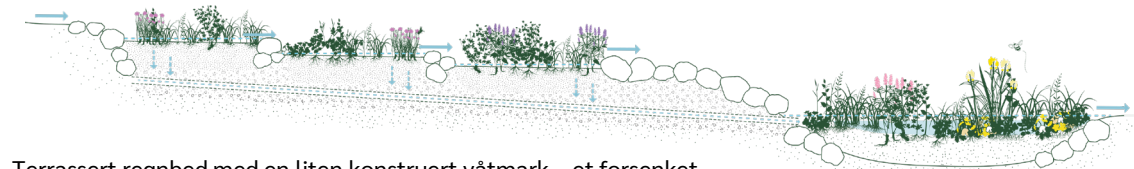
Blågrønne tiltak for demonstrasjon og læring på forskjellige steder i Sogn Hagekoloni

En grønn vannvei (vadi) - forsinker og leder overvann til et egnet sted.

Sogn Hagelab / NIVA

Sogn Hagelab / NIVA

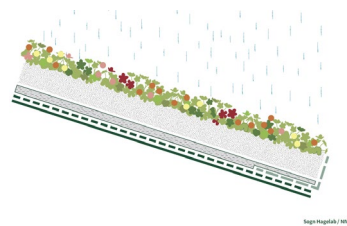
Terrassert regnbed med en liten konstruert våtmark – et forsenket område beplantet med våtmarksvegetasjon og stående vann.

Regnvannstønner samler opp takvann som kan brukes til vanning i stedet for kranvann.

Grønne tak - tak med vegetasjon.

Sogn Hagelab / NIVA

Et miniregnbed - kobles til taknedløp og bruker og forsinker avrenning av takvann.

Frakoblet taknedløp - leder takvannet til et egnet sted

Permeable flater er vanngjennomtrengelige flater som grus, permeabel (med hull) belegningsstein etc.

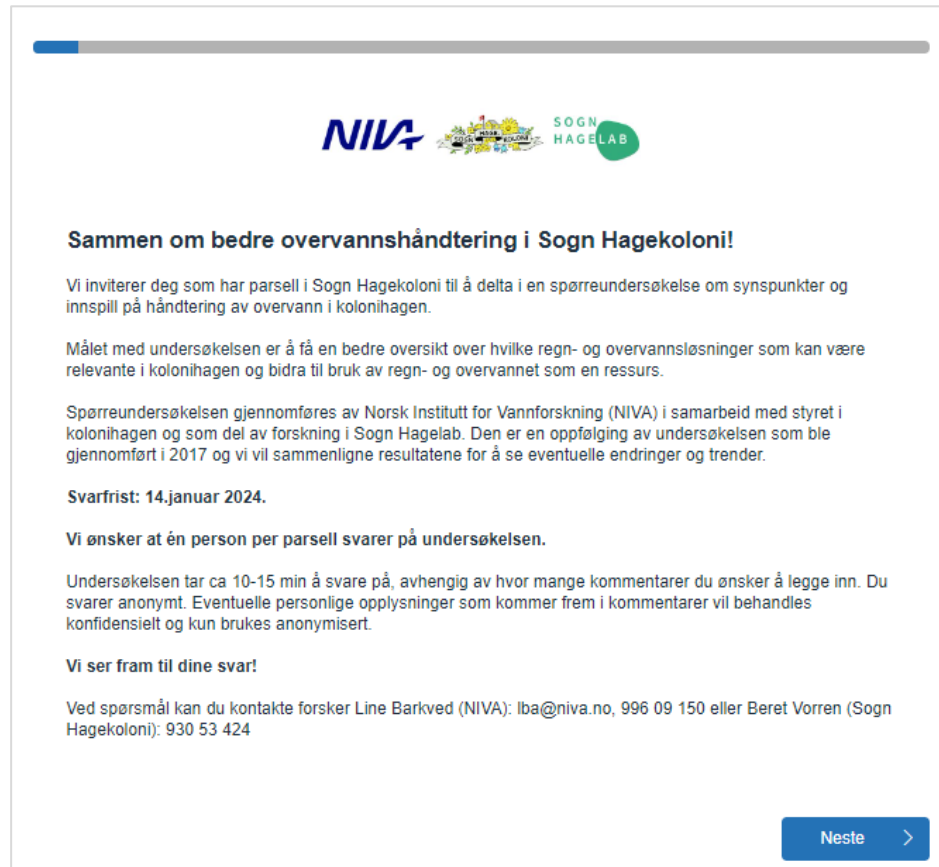

Regnbedet på fellesplassen under Hans og lille Hans. Hva hvis det ikke hadde vært der? → Vannet nådde ikke bort til felleshuset, men det var ikke så mye om å gjøre.

Det er et sammenhengende system. God overgang til og inn i vadien er derfor viktig.

Spørreundersøkelse 2024 om regn- og overvannshåndtering i Sogn Hagekoloni

NIVA **SOGN HAGELAB**

Sammen om bedre overvannshåndtering i Sogn Hagekoloni!

Vi inviterer deg som har parsell i Sogn Hagekoloni til å delta i en spørreundersøkelse om synspunkter og innspill på håndtering av overvann i kolonihagen.

Målet med undersøkelsen er å få en bedre oversikt over hvilke regn- og overvannsløsninger som kan være relevante i kolonihagen og bidra til bruk av regn- og overvannet som en ressurs.

Spørreundersøkelsen gjennomføres av Norsk Institutt for Vannforskning (NIVA) i samarbeid med styret i kolonihagen og som del av forskning i Sogn Hagelab. Den er en oppfølging av undersøkelsen som ble gjennomført i 2017 og vi vil sammenligne resultatene for å se eventuelle endringer og trender.

Svarfrist: 14. januar 2024.

Vi ønsker at én person per parsell svarer på undersøkelsen.

Undersøkelsen tar ca 10-15 min å svare på, avhengig av hvor mange kommentarer du ønsker å legge inn. Du svarer anonymt. Eventuelle personlige opplysninger som kommer frem i kommentarer vil behandles konfidensielt og kun brukes anonymisert.

Vi ser fram til dine svar!

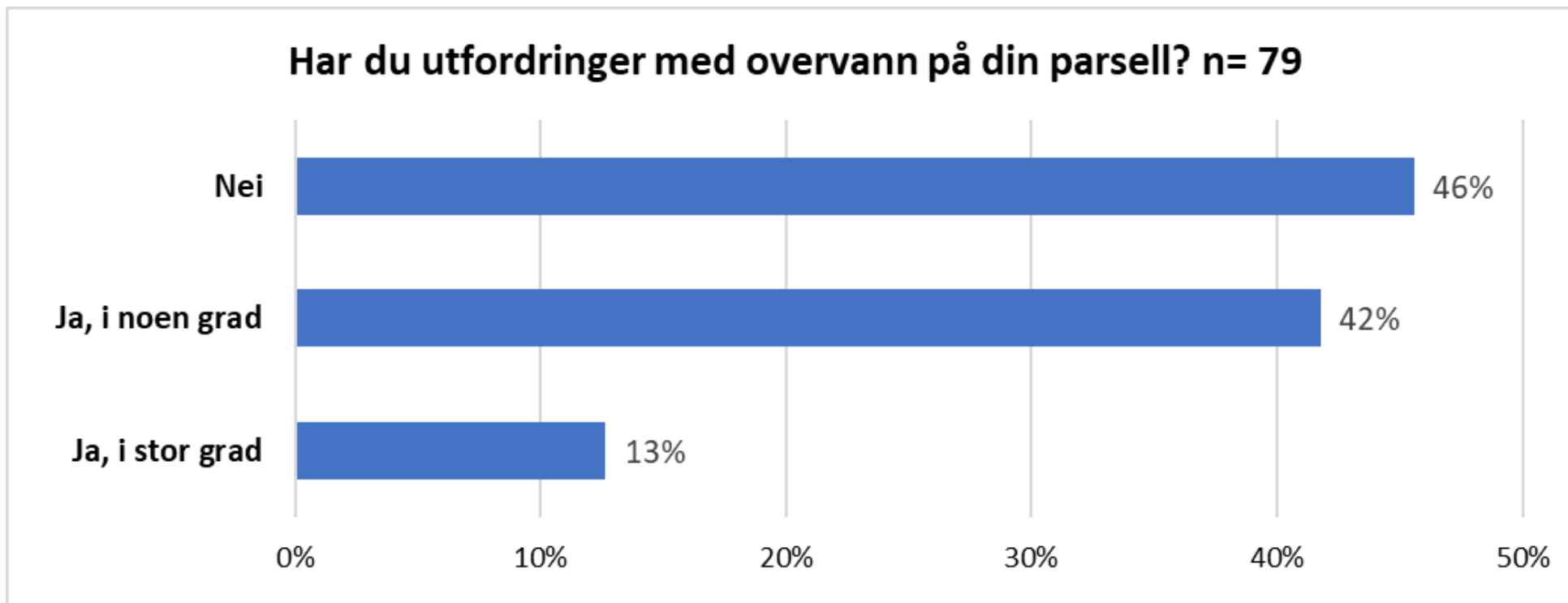
Ved spørsmål kan du kontakte forsker Line Barkved (NIVA): lba@niva.no, 996 09 150 eller Beret Vorren (Sogn Hagekoloni): 930 53 424

Neste >

Kort om undersøkelsen:

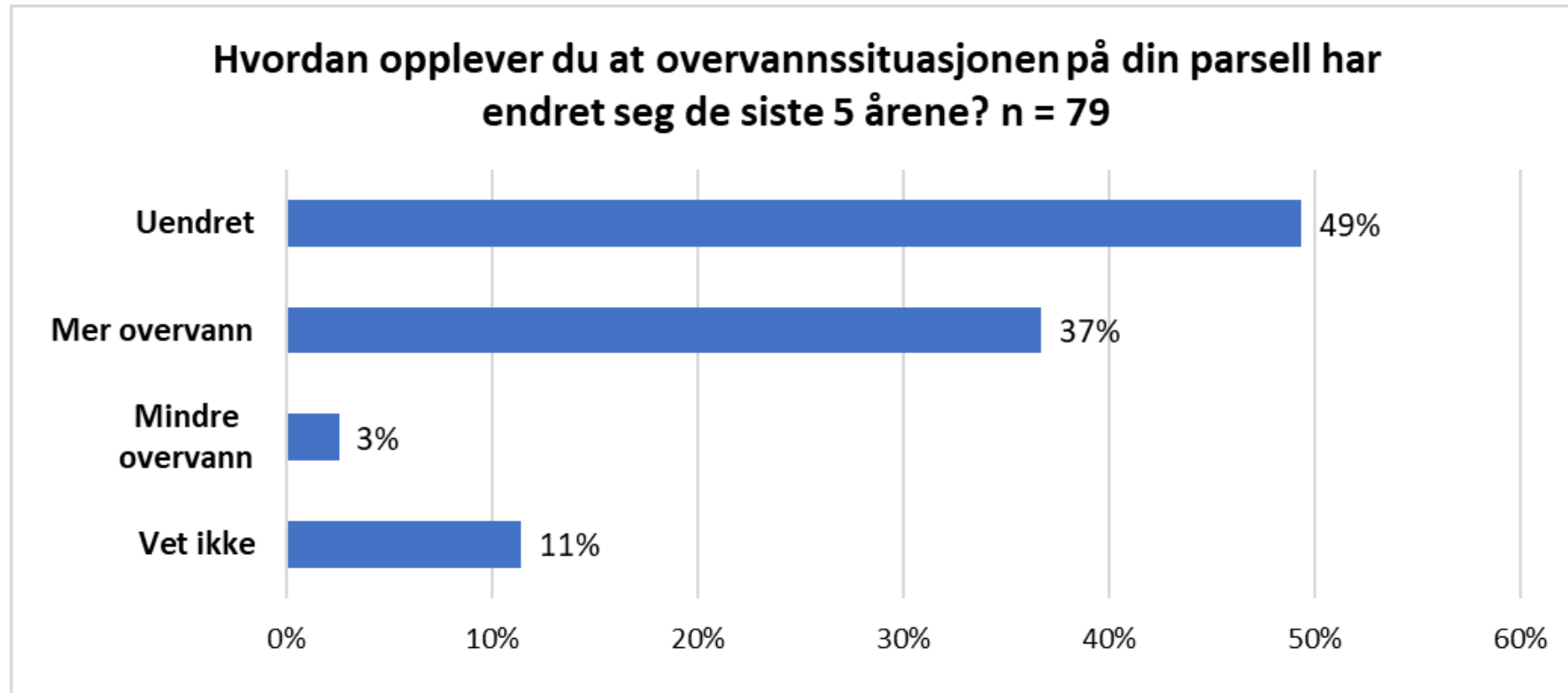
- Gjennomført i **desember 2023-januar 2024.**
- Send ut av styret per epost til hagekolonistene, med ønske om at en person per parsell svarte.
- **79 fullførte undersøkelsen**, av disse:
  - 54 % har hatt parsell i over 20 år, 21 % i 11-20 år, 23 % i 10 år eller mindre.
  - 52 % er stort sett i kolonihagen daglig i sesongen, 41 % flere ganger I uka, 8 % flere ganger i måneden.

Har du utfordringer med overvann på din parsell?

Spørreundersøkelse des.2023- jan. 2024

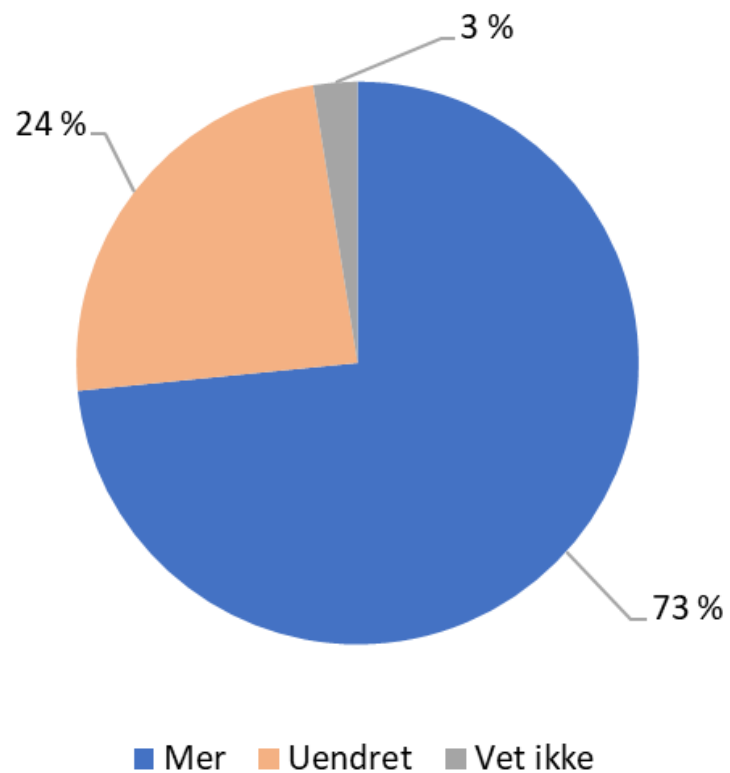
Har overvannssituasjonen på egen parsell endret seg de siste 5 årene?

Spørreundersøkelse des.2023- jan. 2024

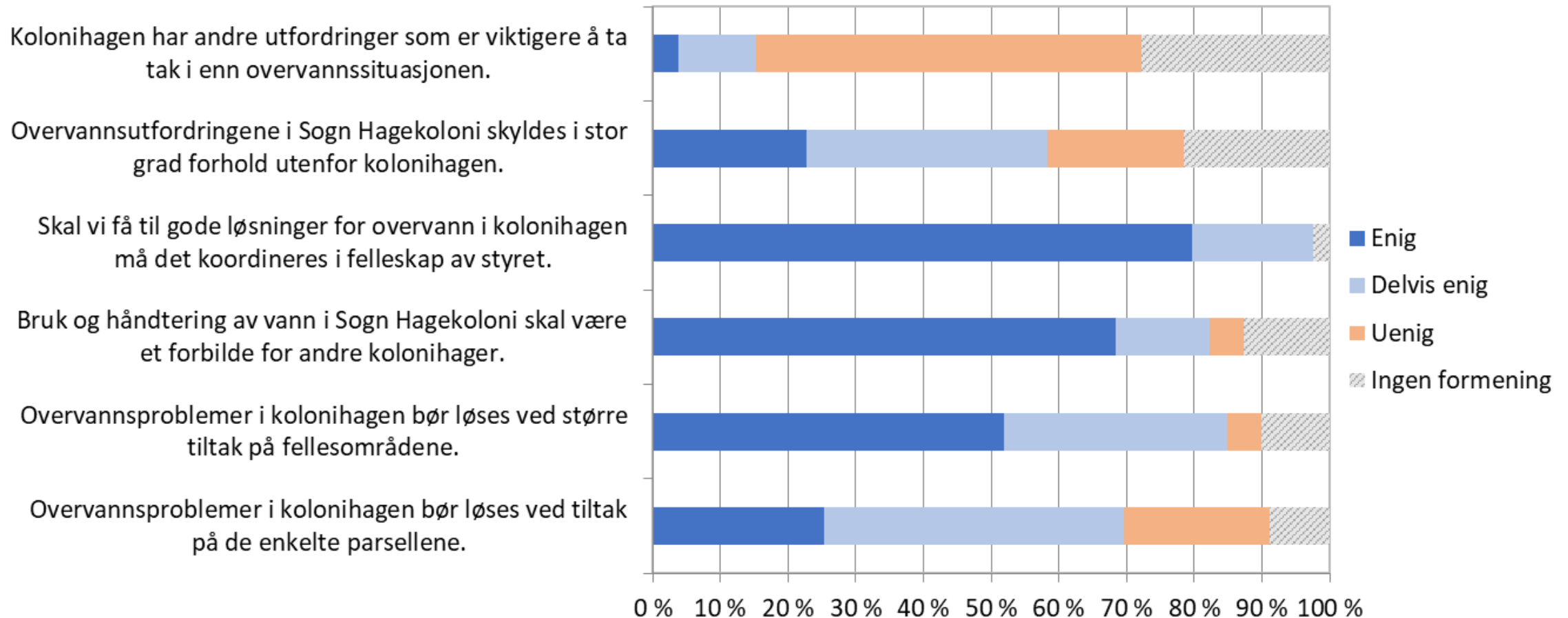
Flertallet er mer opptatt av overvann i dag enn for 5 år siden

Hvor opptatt er du av overvannsproblematikk nå, sammenlignet med for 5 år siden? n= 79

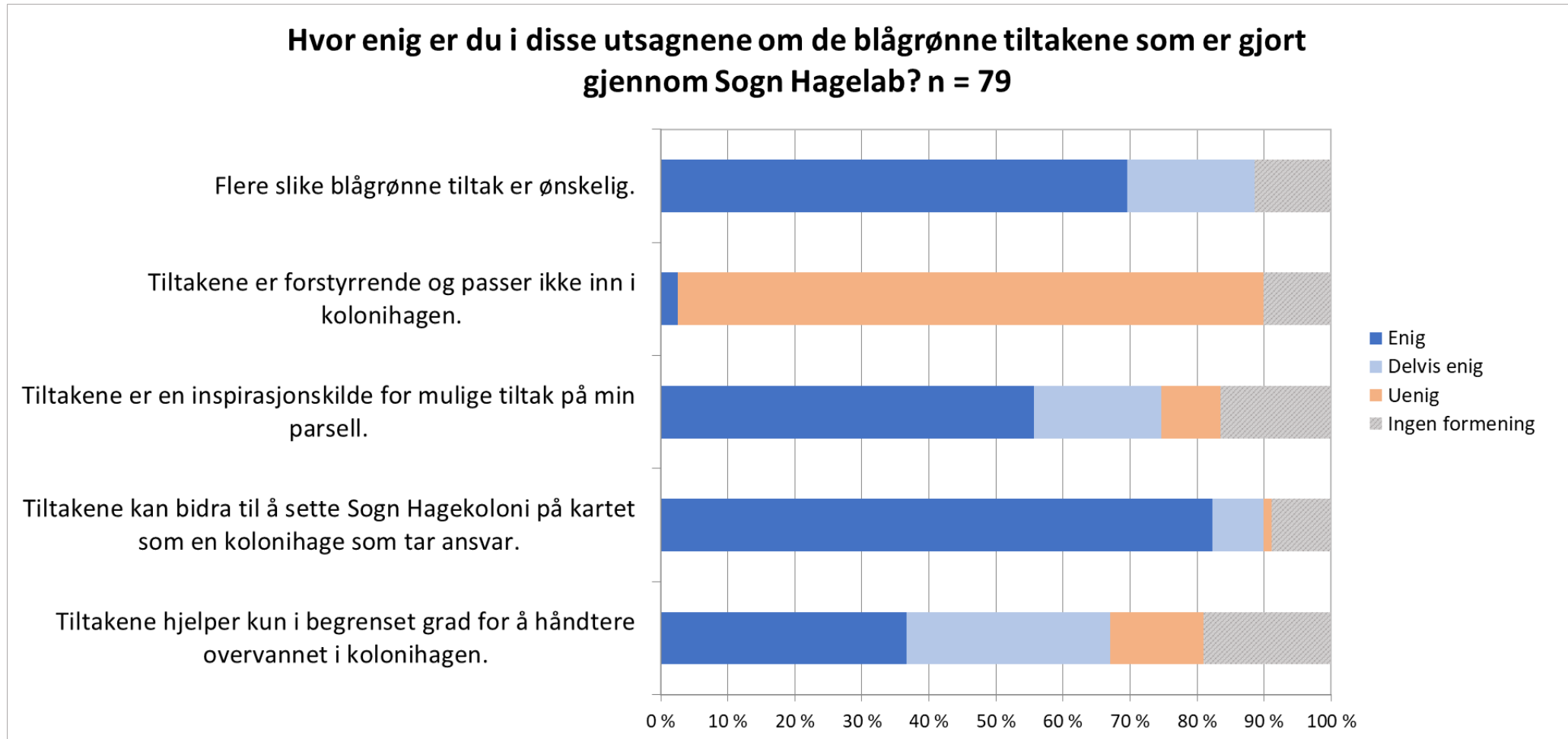

Om bruk og håndtering av regn- og overvann i kolonihagen

Om Sogn Hagekoloni og over-/regnvann - hvor enig er du i disse utsagnene? n = 79

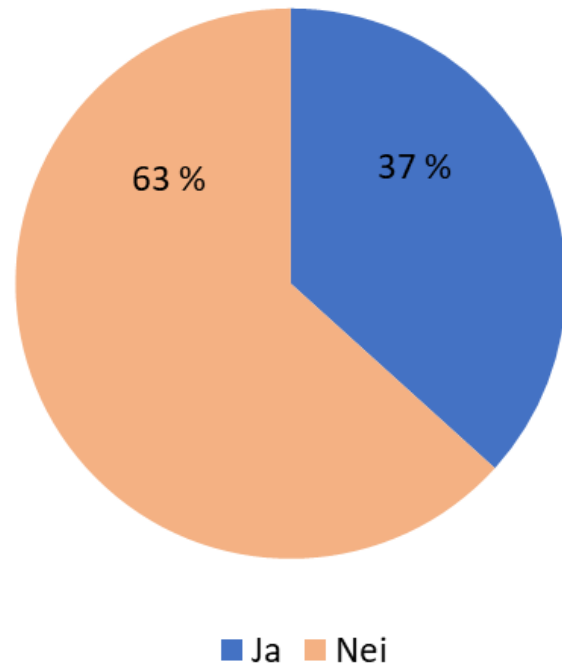

Gjennom Sogn Hagelab bidrar Sogn Hagekoloni til nyttig innsikt om blågrønne løsninger i Oslo og byer generelt

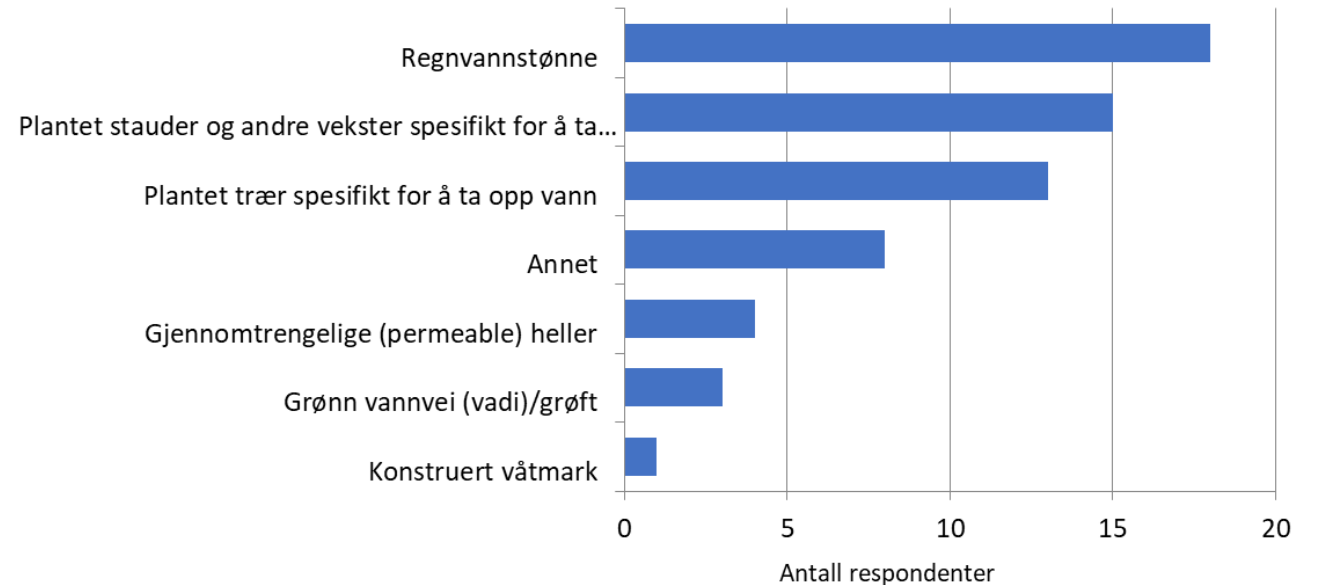

Hvor mange har per i dag gjort regn- og overvannstiltak på egen tomt?

Har du gjort tiltak for regn- og overvannshåndtering på egen parsell? n= 79

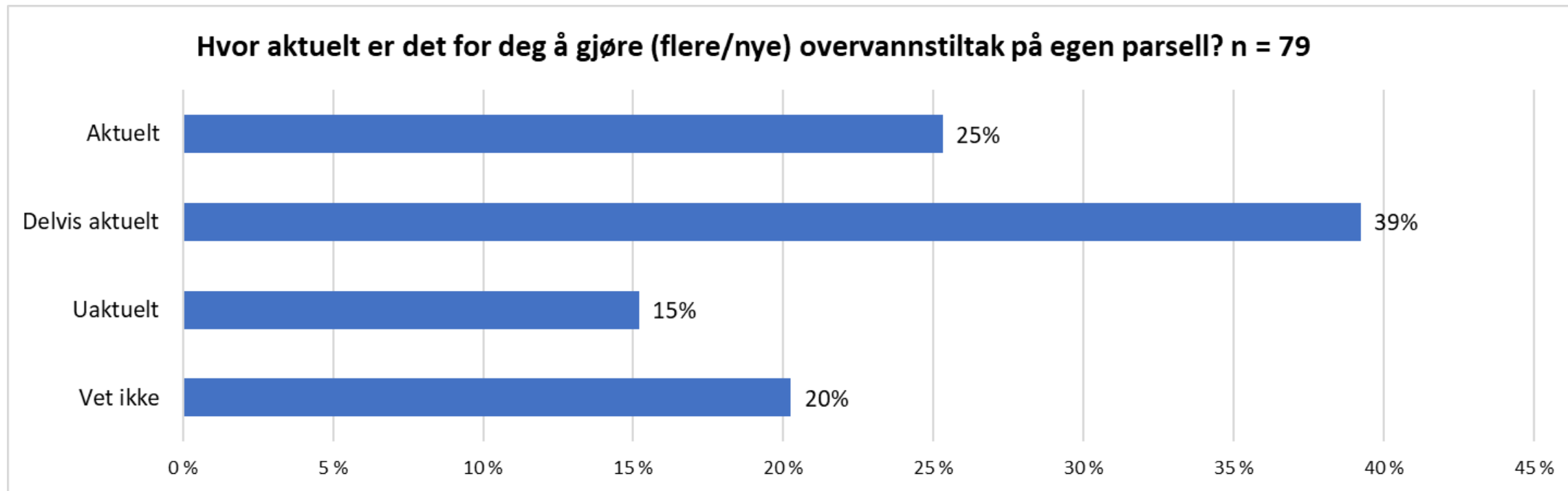
De som har gjort tiltak - Hvilke tiltak har de gjort på egen parsell?

Spørreundersøkelse des.2023- jan. 2024

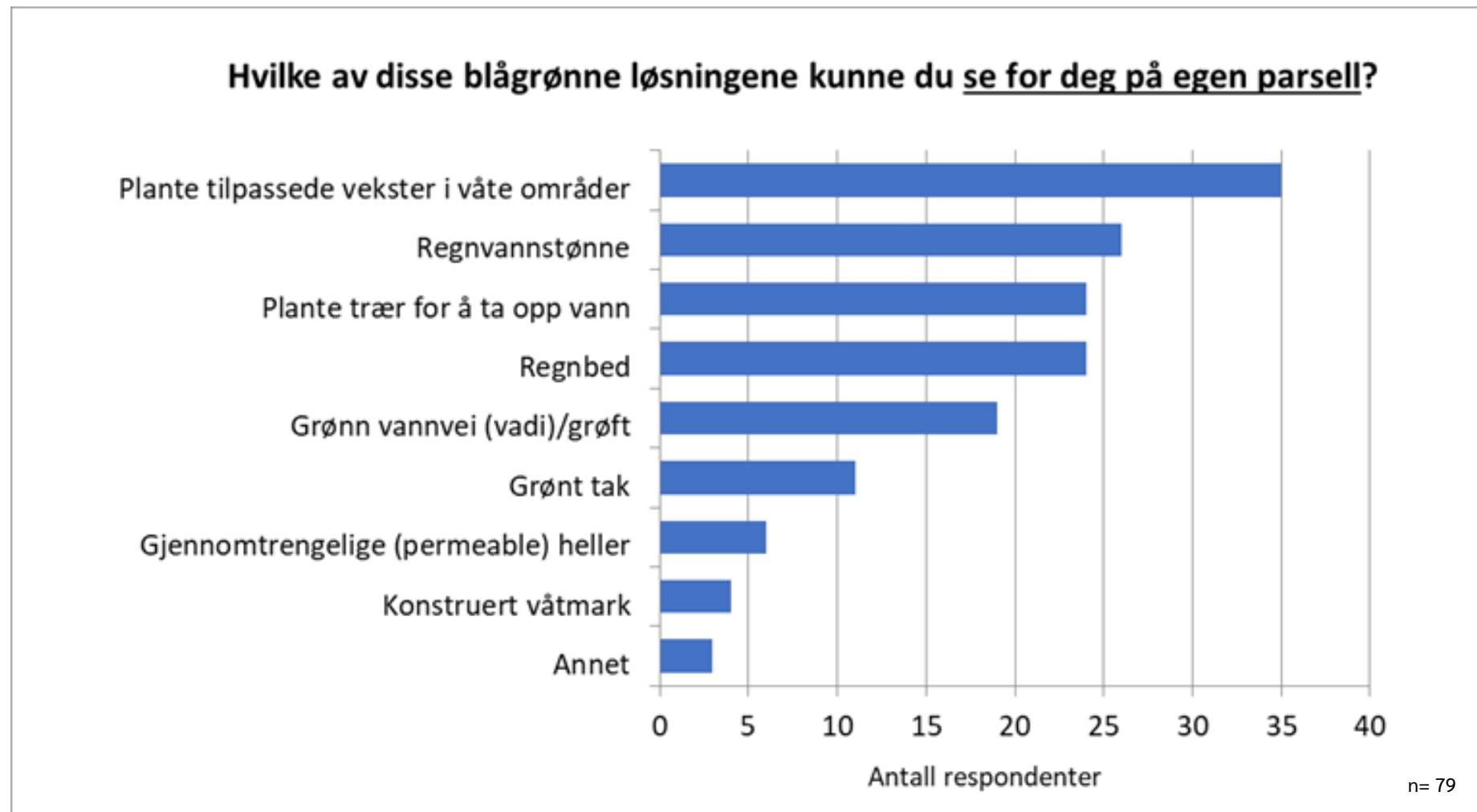

Flertallet oppgir at det kan være aktuelt å gjøre flere/nye tiltak på egen parsell

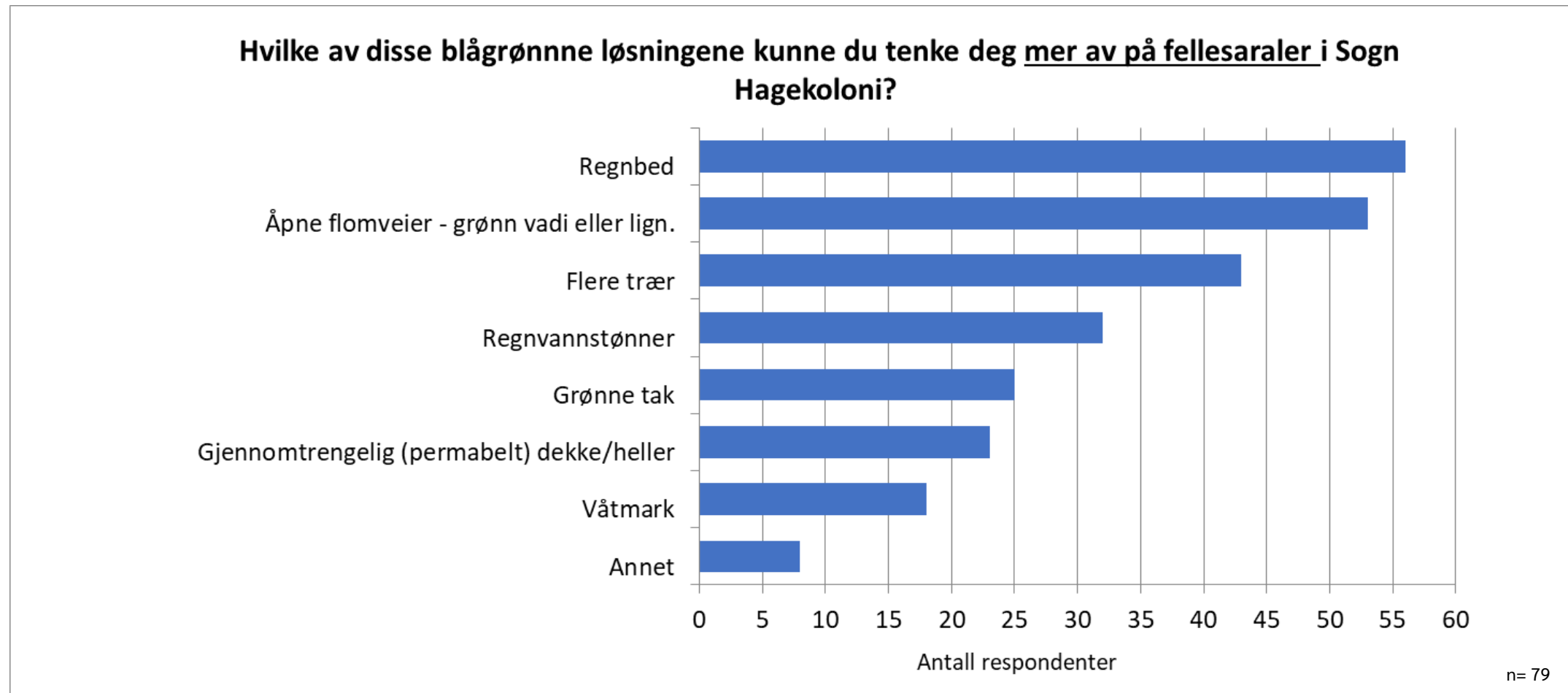

Spørreundersøkelse des.2023- jan. 2024

Hvilke blågrønne løsninger kan man se for seg å ha på egen parsell?

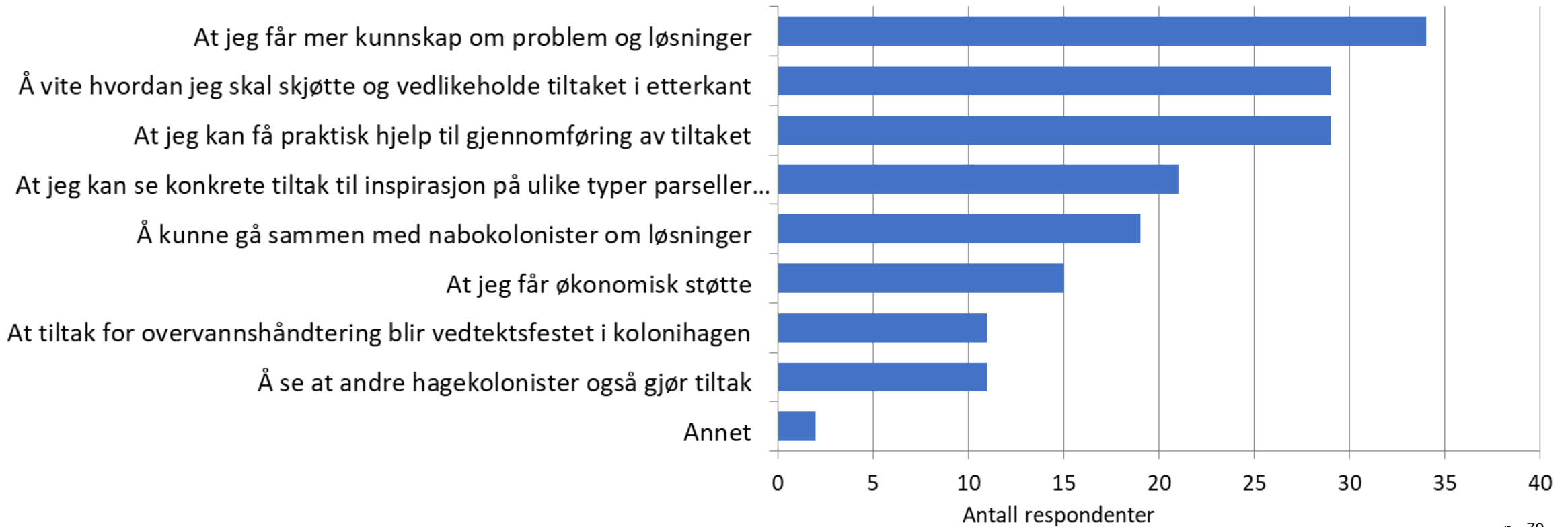

Hvilke blågrønne løsninger kan man se for seg på fellesarealer?

Hva motiverer og er viktigst for å gjøre(nye) overvannstiltak?

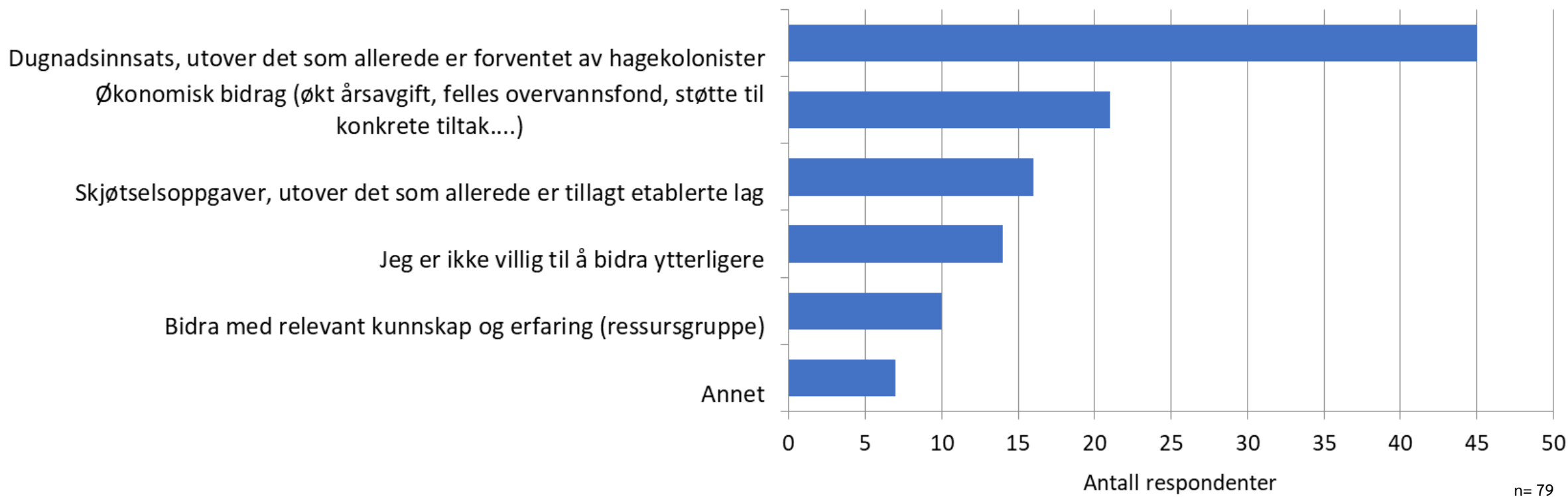
Hva er det viktigste som skal til for at du vil vurdere å gjøre (nye) tiltak for overvannshåndtering på egen parsell? Markèr inntil 3.

n= 79

Hva er du villig til å bidra med i felles overvannshåndtering i kolonihagen?

Hva er du villig til å bidra med for å løse kolonihagens overordnede overvannsproblematikk?
Markèr de mest relevante (inntil 3)

Spørreundersøkelse des.2023- jan. 2024

Mange nyttige innspill og fritekstsvar som alle tas med videre!

Disse kan kategoriseres i noen overlappende kategorier:

- Gjøre infrastrukturtiltak
- Bruke naturbaserte og blågrønne løsninger
- Fellesinnsats og kollektive tiltak
- Langsiktig, helhetlig og strategisk planlegging og finansiering

Det påpekes at det kan være **kombinasjoner av tiltak**. Det er viktig med **rett tiltak på rett sted**. **Terreng og grunnforholdene i kolonihagen** må tas hensyn til. Det er viktig at **styret tar ansvar** og at **kommunen også er med**, og med **samarbeid internt og eksternt** med grunneiere og relevante fagaktører.

Fortsatt jobbe med gode tiltak og ha overvannsproblematikk høyt på agendaen.

Viktig at styret er tydelig på prioriteringer, og viktigheten av at alle bidrar.

Samarbeid innad i kolonihagen, med naboer utenfor kolonihagen, og ikke minst med kommunen.

...på fellesarealene er det egentlig bare vannsamlinger som er problematisk... De blågrønne tiltakene har ikke endret noe på det. Samme problem fortsatt nå som før. Hadde det vært mulig med bedre drenasje?

Jeg tenker at noen parseller har mye større utfordringer med overvann enn andre. Vet ikke hvordan det kan løses, da det har blitt sagt at det er veldig kostbart å få hjelp av fagfolk til å løse problemet. Mener da kolonihagens laveste punkt mot studentboligen - hvor det samler seg store mengder overvann.

At alle tar det på alvor og anerkjenner problemet. At de som gjør tiltak har noen å spørre om råd.

Glad for at vi har ressurser internt som engasjerer seg mye. Takk!

Noen eksempler

Takk til alle som har svart på spørreundersøkelsen!

Kontakt:

Line Barkved
seniorforsker, seksjon for vann og samfunn
Epost: line.barkved@niva.no

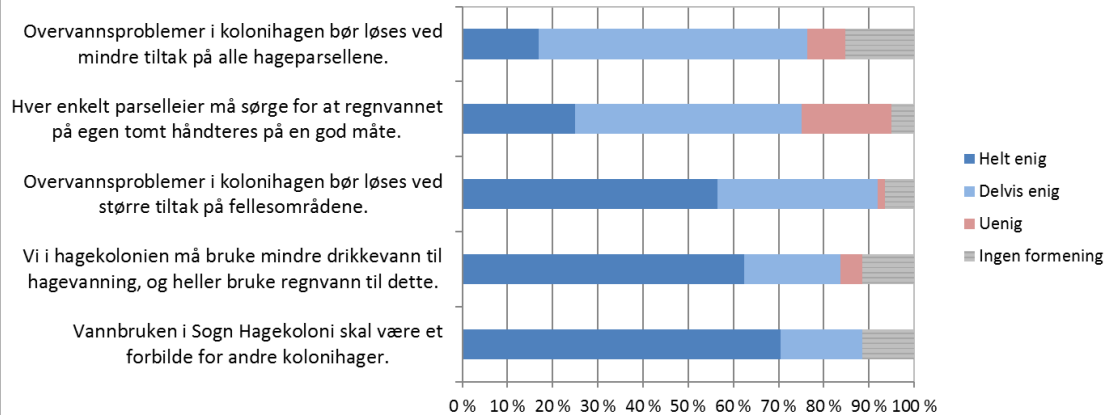
NIVA

SOGN
HAGE LAB

For sammenligning: Fra spørreundersøkelsen i 2017

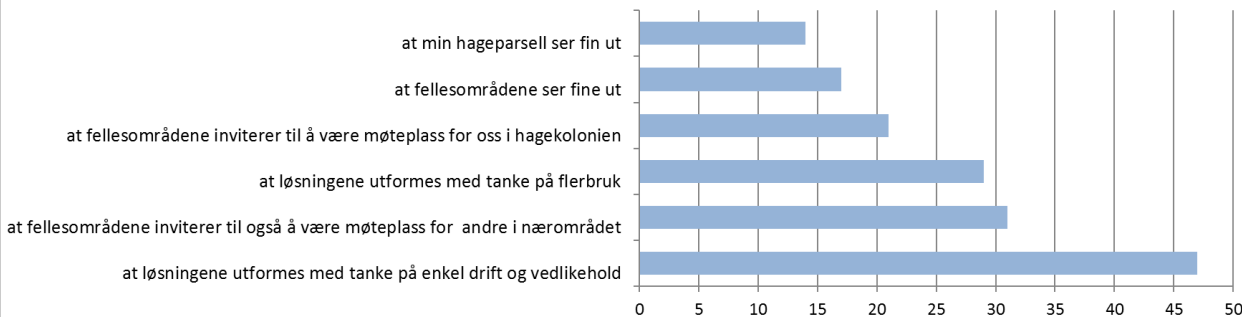
Om Sogn Hagekoloni og over-/regnvann - hvor enig er du i disse utsagnene?

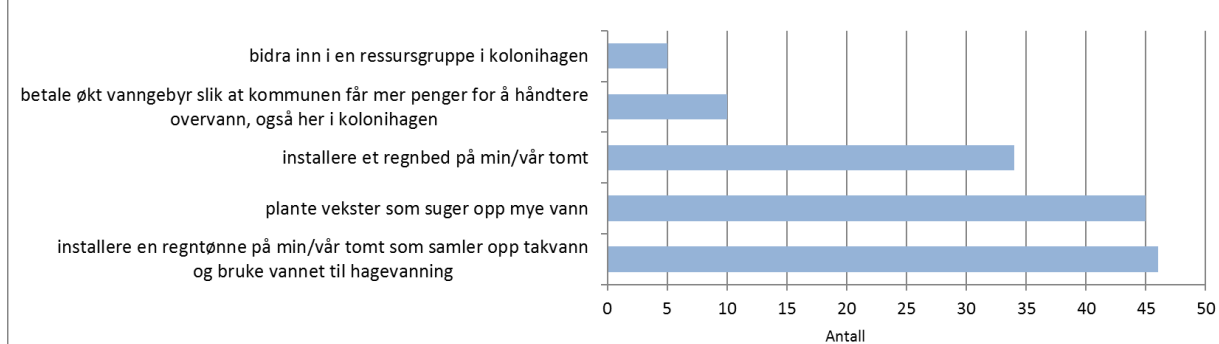
Og hva vil øke din motivasjon for å bidra? Markér det som er mest relevant (opptil 3)

Hva er viktig for deg når det kommer til løsninger i kolonihagen? Markér det som er mest relevant (opptil 3)

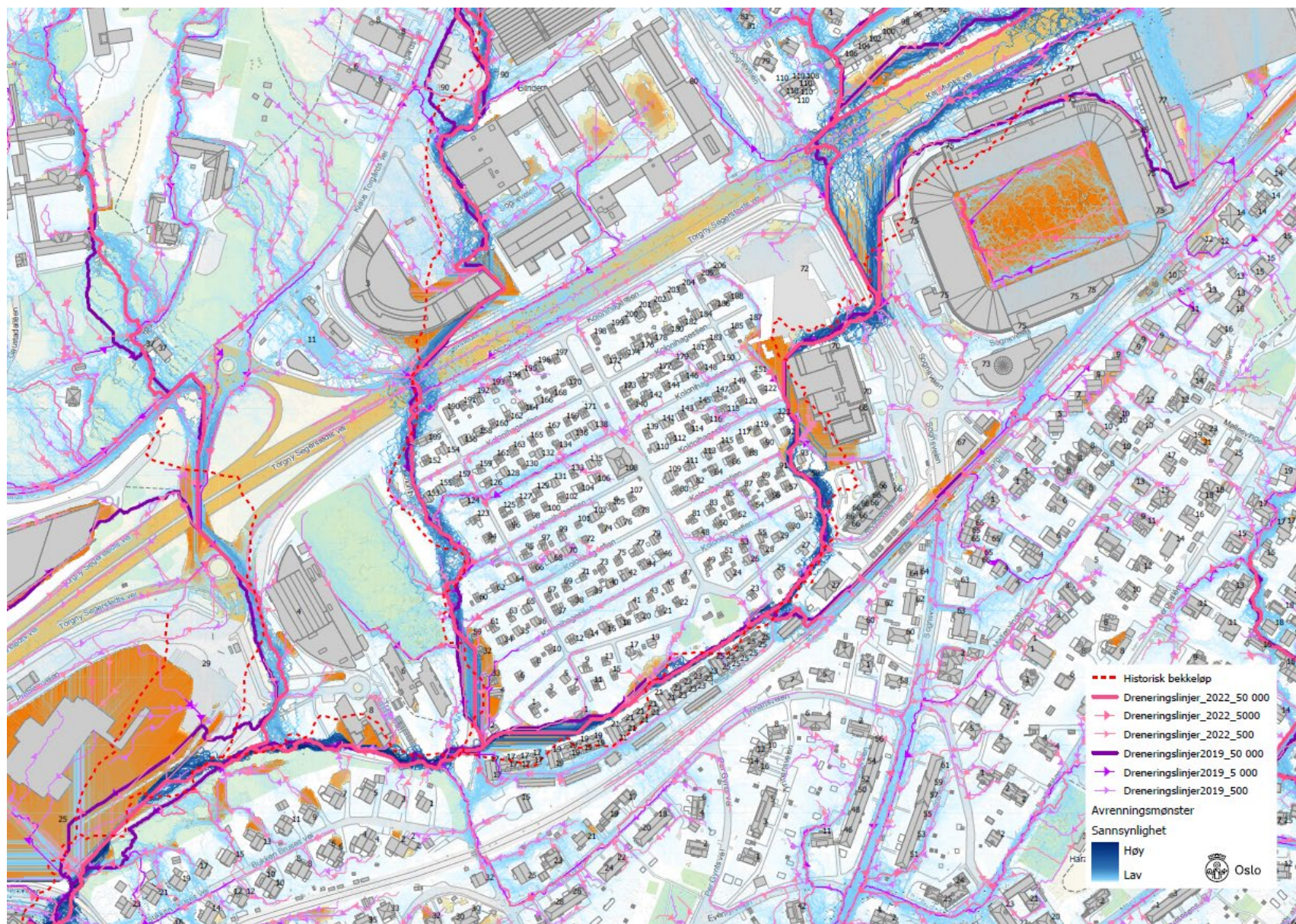
Hva kunne dine bidrag være til å bedre overvannshåndteringen i kolonihagen? Markér alle som er relevant

Kilde: <https://niva.brage.unit.no/niva-xmlui/handle/11250/2486099>

Vannets (teoretiske) veier – mye nyttig oppdatert informasjon tilgjengelig i planinnsyn hos Oslo kommune

Blågrønne tiltak dimensjoneres for visse størrelser

Hvor store vannmengder skal håndteres?

- Hva er tilførselsarealets størrelse og egenskaper?

Hvor mye areal er tilgjengelig eller er man villig til å avsette til dette?

- Vurdering av kost-nytte

Hvordan en bestemt nedbørhendelse slår ut på et sted avhenger både av grunnforholdene og været i forkant.

- Hvor våt er grunnen og hagen fra før av?

Et regnbed alene er ikke ment å håndtere ekstremregn.

- Må ha et overløp (evt. drenering hvis grunnen krever det) som leder overskuddsvann trygt videre.

Vannet følger ikke eiendomsgrenser. Sikring mot store overvannsflokker kan ikke løses på den enkelte eiendom alene.

- Et sammenhengende nettverk av overvanns- og flomsikringstiltak, et «overordnet overvannssystem», i hele området trengs som samlet sett kan bidra til å håndtere store nedbørsmengder.

Klimaendringene kan gi mer variabelt vær, det vil si også flere tørkeperioder.

*Riktig
tiltak på
riktig sted!*